

Migración rumana y contactos intrarrománicos. Testimonios desde la comunicación mediada por ordenador

La reciente migración rumana hacia el centro y el oeste de Europa ha creado nuevas situaciones de contacto intrarrománico, entre el rumano y los demás romances. Como consecuencia, se han perfilado variedades inéditas del rumano: rumañol, rotaliano. El trabajo se centra en los fenómenos de contacto que se dan en el rumano usado en Internet por sus hablantes nativos inmigrados en Italia, Francia y España.

Introducimos la investigación con consideraciones de orden sociolingüístico sobre la dimensión y las características del flujo migratorio rumano en los tres países (Caritas e Migrantes, 2010; Chini, 2004, 2009, 2011; Chircu, 2008; Jianu, 2009; Laurenti, 2009; Muñoz Carrobles, 2011; Olariu, 2010; Semeniuc, 2011; Tamames, 2008; Valentini, 2005; *La inmigración rumana en España*, 2007). El análisis lingüístico se desarrolla sobre un corpus de comunicación mediada por ordenador: fóruns, blogs, periódicos étnicos en línea, para cada una de las comunidades rumanas investigadas. Se comparan las observaciones con resultados de trabajos previos sobre el rumano de los emigrantes (Cohal, 2011; Munteanu, 1996; Munteanu Colán, 2002, 2008, 2011; Stan, 2004; Schulte, 2010; Şora, 2006; Uță Burcea, 2010, 2011).

El propósito es averiguar las pautas de interferencia o transferencia entre el rumano y cada uno de los demás romances implicados, para luego identificar puntos de convergencia y de divergencia entre estas situaciones de contacto. La interpretación de los resultados supone su correlación con los aspectos lingüísticos, epi- y sociolingüísticos de las comunidades rumanas estudiadas: proximidad tipológica de las lenguas románicas de contacto, perfil y movilidad de los migrantes, actitudes hacia su lengua madre, etc.

Bibliografía selectiva

- Avram, M., «Considerații asupra dinamicii limbii și asupra studierii ei în româna actuală», en G. Pană Dindelegan (coord.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, București, 2004.
- Avram, M., «Contacte între română și alte limbi romanice», en *Studii și cercetări lingvistice*, XXXIII, 1982, 253-259.
- Caritas e Migrantes, *Immigrazione - Dossier Statistico 2010*, Roma, Centro Studi e Ricerche IDOS, 2010.
- Chini, M. (a cura di), *Plurilinguismo e immigrazione in Italia - Un'indagine sociolinguistica*, Milano, Franco Angeli, 2004.
- Chini M., «New linguistic minorities: repertoires, language maintenance and shift», *International Journal of the Sociology of Language*, 210, 2011, 47-69.
- Chini M. (coord.), *Plurilinguismo e immigrazione nella società italiana. Repertori, usi linguistici e fenomeni di contatto*. Numero monografico di *SILTA*, XXXVIII, 1, 2009.
- Chircu, A., «Un mediu extern de întrebuițare a limbii române: Franța», *Workshop "Limba română în lume"*, Bucarest, 2008.
- Cohal, Al., «Cât de românește mai vorbim în Italia?», *Gazeta românească*, 10 mai 2011.
- Crystal, D. *Language and the Internet*, Cambridge, Cambridge University Press, 2001.
- Hickey, R. (ed.), *The handbook of language contact*, Malden, Wiley-Blackwell, 2010.
- Jianu, I., «Interferențe lingvistice româno-spaniole - Context. Contextual. Contextualitate», en L. Botoșineanu et al. (eds.), *Distorsionări în comunicarea lingvistică, literară și etnofolclorică românească și contextul european*, ALFA, Iași, 2009, 195-208.
- Laurenti, F., «Comunicare interculturală în Torino. Sprijinirea comunității românești pentru o comunicare efectivă», en L. Botoșineanu et al. (eds.), *Distorsionări în comunicarea*

- lingvistică, literară și etnofolclorică românească și contextul european, ALFA, Iași, 2009, 677-682.
- Muñoz Carrobles, D., «La lengua rumana en Madrid: observaciones sobre usos y actitudes lingüísticas», *Revista de Filología Románica* 2011, vol. 28, 191-208.
- Munteanu, D., «Casos de interferencias españolas en el habla de los rumanos residentes en España», *Lingüística Española Actual* 18, 1996, 1, 137-151.
- Munteanu Colán, D., «Despre cum vorbesc românii din Spania și în ce limbă» (entrevista), *Românul din Spania*, 2011.
- Munteanu Colan, D., «Româna vorbită în Spania poate deveni o nouă modalitate lingvistică?», *Workshop "Limba română în lume"*, Bucurest, 2008.
- Munteanu Colán, D., «Vectores en el contacto lingüístico», *RFE*, LXXXII, 2002, 1-2, 63-85.
- Muysken, P., *Bilingual Speech: A Typology of Code-mixing*, Cambridge, Cambridge University Press, 2000.
- Olariu, F.-T., «Românii din Torino – comportament și atitudini (socio)lingvistice în mediu aloglot», *Philologica Jassyensia*, nr. 2, 2010, 219-229.
- Sala, M., *Limbi în contact*, București, Editura Enciclopedică, 1997.
- Sankoff, G., «Linguistic Outcomes of Language Contact», en Peter Trudgill *et al.* (eds.), *Handbook of Sociolinguistics*, Oxford, Basil Blackwell, 2001, pp. 638-668.
- Schulte, K., «Transferencias estructurales entre lenguas románicas: El rumañol como producto del castellano, rumano y catalán/valenciano en Castellón de la Plana» (comunicación), *XXVI Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románica*, Valencia, 2010.
- Semeniuc, S. C., «Migranții, între noua limbă și gândirea românească. Scurte considerații asupra 'sub-identităților' naționale», *Sfera politicii*, nr. 158, 2011.
- Stan, C., «Observații asupra utilizării limbii române în presa românească actuală apărută în Italia», en G. Pană Dindelegan (coord.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, București, 2004.
- Șora, S., *Contacts linguistiques intraromans: roman et roumain*, en Gerhard Ernst *et al.* (eds.), *Romanische Sprachgeschichte / Histoire linguistique de la Roumanie*, Berlin/New York, Walter de Gruyter, vol. II, 2006, 1726-1736.
- Tamames, R. (dir.), *Estudio sobre la inmigración rumana en España. Informe*, Madrid, 2008.
- Thomason, S. G., *Language contact: an introduction*, Washington, Georgetown University Press, 2001.
- Thomason, S., T. Kaufman, *Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics*, Berkeley, U. of California Press, 1988.
- Uță Burcea, O. M., «El Rumano escrito de España. Un Análisis de Habla», *Philologica Jassyensia*, nr. 1, 2010, 237-254.
- Uță Burcea, O. M., «Glosarul INMIGRA-TERM: Considerații asupra traducerii în română a unor unități lexicale», *Coloquio Internacional "Metafore ale devenirii din perspectiva migrației contemporane. Național și internațional în limba și cultura română"*, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 2011.
- Valentini, A., «Lingue e interlingue dell'immigrazione in Italia», *Linguistica e Filologia*, 21, 2005, 195-208.
- Weinreich, U., *Languages in Contact: Findings and Problems*, The Hague, Mouton, 1968 (1953).
- ***, *La inmigración rumana en España, Migraciones*, n° 21; junio 2007, Universidad Pontificia Comillas.